

VN/13527/2019 Puu urbaanissa designissa - PuUDI

Tiivistelmä

PuUDI-hankkeen alkuperäisenä tavoitteena oli toteuttaa keväällä 2020 törmäytystilaisuus, jossa puu-alan yritykset verkostoituvat Heurekan SuperPUU-näyttelyn ja sitä tukevan korkeatasoisen kansainvälisen seminaarin ja Heurekan tapahtumatorille sijoitetun laajan tuote-esittelyn puitteissa alan arkkitehtien, sisustussuunnittelijoiden, rakennuttajien ja kuntasektorin päättäjien kanssa. Samalla tavoitteena oli esitellä alan opiskelijoille puutoimialaa, alan yrityksiä ja tuotteistoa.

Hanke käynnistyi lähes samanaikaisesti pandemian puhkeamisen aikaan. Toteutusta siirrettiin useaan otteeseen ja muutettiin lopulta keväällä 2022 viidessä osassa tapahtuvaksi virtuaaliseksi tapahtumaksi. Opiskelijoille järjestettiin huhtikuussa 2022 Heurekan näyttelyn yhteydessä oma fyysinen tapahtuma. Hankkeen alkuperäisestä törmäytysajatuksesta jouduttiin näin pandemian takia luopumaan.

Hanke toteutettiin Heurekassa striimatun viisiosaisen webinaarisarjan ja yhden Heurekan SuperPUU-näyttelyn yhteydessä järjestetyn opiskelijatapahtuman avulla. Webinaarisarja tallennettiin ja sitä on mahdollisuus katsoa Youtube-kanavalla Puutuoteteollisuuden sivujen kautta <https://puutuoteteollisuus.fi/ajankohtaista/asiantuntija-artikkelit/puutuoteteollisuuden-aamukahviwebinaareja-suunnittelijoille-ja-teollisuudelle> sekä myöhemmin Puuinfon Youtube-kanavalla.

Webinaarisarjaan pystyttiin rekrytoimiaan puhujiksi alan johtavia asiantuntijoita. Sarja keräsi kiinnostuneen yleisön ja mahdollisti myös virtuaalisesti suoran keskustelun alan johtavien toteuttajien ja suunnittelijoiden kanssa. Opiskelijoille suunnattuun iltaan ilmoittautui yli 50 erittäin aktiivista yliopisto- ja ammattikorkeakouluopiskelijaa. Ilta keräsi runsaasti kiitosta opiskelijoilta ja kannusti Puutuoteteollisuutta järjestämään myös jatkossa opiskelijoille suunnattuja tapahtumia – tarve on ilmeinen.

Hankkeen tausta ja tavoitteet

Heurekassa käynnistyi vuonna 2020 puutoimialan yhdessä tukema SuperPUU-näyttely. Näyttelyn näkyvyyttä haluttiin puutoimialan toimesta vahvistaa järjestämällä tilaisuuksia ja tapahtumia näyttelyn yhteyteen. Teollisuuden osalta oli tarve saada yhteys puurakentamisen kannalta hankalammin tavoitettaviin sidosryhmiin, kuten arkkitehdit, sisustusarkkitehdit ja -suunnittelijat, muut puuteollisuuden alat kuin suoraan puurakentamiseen liittyvä teollisuus sekä opiskelijat.

Puutoimiala haluaa lisätä keskustelua teollisuuden, suunnittelijoiden ja opiskelijoiden välillä. Keskusteluyhteys erityisesti suunnittelijoihin päin on olemassa, mutta yhteyttä halutaan vahvistaa ja levittää. Toisaalta puutuoteala kärsii työvoimapulasta. SuperPUU-näyttely toteutettiin erityisesti, jotta koulunuoret tutustuvat puun tarjoamiin moniin mahdollisuuksiin ja kiinnostuvat alasta. Jatko-

opintojaan suunnittelevia opiskelijoita sekä korkeakouluopiskelijoita haluttiin saada mukaan kokemaan Heureka näyttelyä ja kuulemaan lisää puutuoteteollisuudesta.

Hankkeen tavoitteeksi asetettiin:

- Heureka SuperPUU -näyttelyn näkyvyyden lisääminen ja osallistujamäärien kasvattaminen
- Puutuoteteollisuuden toimijoiden verkostoituminen niin suunnittelijoiden kuin opiskelijoidenkin kanssa.
- Puutuotteiden esittely ja puun käytön positiivinen kehittyminen

Hankkeen osapuolet ja menetelmät

Hankkeeseen osallistui Puutuoteteollisuuden henkilöstöstä Aila Janatuinen ja Matti Mikkola. Hankkeen alkuperäinen suunnitelma oli toteuttaa kansainvälinen seminaari yhdessä SAFAn, Ornamon sekä maisema-arkkitehtien ja suunnittelijoiden järjestön MARK:n kanssa. Lisäksi tilaisuuteen suunniteltiin näyttelyä, jossa olisi esitelty eri tuoteryhmien tuotteita, erityisesti vähän harvinaisempia kuten pienemmän puusepänteollisuuden tarjontaa. Näyttelyn sekä koko tilaisuuden ilmettä suunnittelemaan palkattiin Karell Designin teollinen muotoilija Jaana Karell. Hankkeessa toimittiin yhteistyössä Puuinfon kanssa ja tilaisuuksia markkinoitiin Puulehden ja Puuinfon kanavien kautta.

Seminaariin rekrytoitiin puhujiksi kansainvälisiä ja kotimaisia huippunimiä:

- arkkitehti Clement Willemin BASE, Ranska
- osakas, arkkitehti Andrew Waugh, Waugh Thistleton Architects, UK
- toimitusjohtaja Jari Inkinen, Gullstén & Inkinen, Suomi
- professori Matti Kuittinen, Aalto yliopisto, Suomi
- toimitusjohtaja Johanna Vuorio, Nikari, Suomi.

Alkuperäinen tapahtumapäivä oli 13.5.2020. Pandemian vuoksi tilaisuutta siirrettiin kahteen kertaan, ensin syksyyn 2020 ja sitten keväälle 2021. Osa kustannuksista toteutui jo vuonna 2020. Pandemian pakottamana toteutusmuoto muutettiin fyysisestä seminaarista ja tuotetorista virtuaaliseksi webinaarisarjaksi sekä opiskelijatapahtumaksi. Teemat ja puhujat suunniteltiin uudelleen. Hankkeessa toteutettiin seuraavat tilaisuudet:

1. Kaksi sisustusaiheista webinaaria Puuinfon toteuttamassa webinaarisarjassa keväällä 2021
2. Viisi webinaaria keväällä 2022 seuraavista aiheista
 - **Keittiöt:** *Kokkailua kavereiden kanssa vai Woltilla valmista?*
Tutkimusjohtaja Sini Saarimaa Rakennustietosäätiöltä esitteli tutkittua tietoa asukkaiden tarpeista ja odotuksista keittiötilojen suhteen. Sisustusarkkitehti Eeva Kokkonen Novartilta kertoi, kuinka keittiö- ja kiintokalusteteollisuus tarpeisiin voi vastata.
 - **Ilmasto/ympäristö:** *Voiko rakentamalla pelastaa maailman?*
Erityisasiantuntija, professori Matti Kuittinen Ympäristöministeriöstä pohti, miten ilmastonmuutoksen hillitsemiseen tähtäävät toimet vaikuttavat rakentamiseen. Yhteiskuntasuhdepäällikkö Anniina Kostilainen Sahateollisuus ry:stä kertoi, millaisia ympäristövaatimuksia erityisesti metsien ja puun käyttöön heijastuu.

- **Kiertotalous:** *Vanhasta uutta resursseja ja ympäristöä säästäen*
Arkkitehti Minna Lukander Talli Oy:ltä esitteli korjausrakentamisen kohteita. Projektipäällikkö Inari Virkkala Y-säätiöltä kertoi Elonkirjo-talosta sekä pohjoismaisista kiertotalousesimerkeistä.
- **Toimistot:** *Kuka toimistoa tarvitsee, kun työt voi tehdä kotonakin?*
Johtaja Ilkka Tomperi YIT Oyj:stä visioi tulevaisuuden toimitiloille asetettavia odotuksia. Muotoilujohtaja Antti Olin Isku Oyj:ltä vuorostaan kertoi, kuinka muotoilulla ja kalusteilla työnteolle luodaan edellytykset.
- **Puurakentamisen resurssit**, erityisesti julkisen hankkijan kannalta: *Mistä tekijät hankkeisiin.*
Ari Laitinen, Woodcomp; Jarmo Pekkarinen, Lapwall; Mikko Leino, Puurakentajat Group; Ville Valve, VVR-Wood; Heikki Mantila, Lehto Components; Sini Koskinen, Ympäristöministeriö kertoivat teollisuuden toteutusmalleista ja mahdollisuuksista sekä odotuksista tilaajien toiminnan suuntaan.

Webinaarit tallennettiin palveluntarjoajan alustalle ja jaetaan jatkossa Puuinfon Youtube-tilin kautta.

3. Opiskelijailta Heurekassa tarjoiluineen. Opiskelijaillassa Puurakentajat Groupin toimitusjohtaja Mikko Leino sekä Puutuoteteollisuuden asiantuntija Sauli Ylinen kertoivat opiskelijoille puurakentamisen kohteista, teollisen puurakentamisen erityispiirteistä sekä suunnittelun vaateista. Opiskelijat tutustuivat SuperPUU-näyttelyyn Heurekan edustajien opastuksella. Tilaisuuteen ilmoittautui yli 50 opiskelijaa Aalto yliopistosta, Helsingin yliopistosta, Metropolia, LAB:sta, Tampereen yliopistosta ja XAMK:ista.

Hankkeen tulokset

Pandemiasta johtuen hankkeen toteutuksen muuttaminen fyysisestä, kansainvälisestä seminaarista sekä törmäytyksestä etäyhteyksien avulla toteutettuun virtuaaliseen webinaarisarjaan vaikutti hankkeelle asetettuihin tavoitteisiin ja tuloksiin.

1. Virtuaalitapahtuman avulla hankkeelle saatiin mahdollisesti jopa enemmän osallistujia, kuin mihin fyysinen tilaisuus olisi yltänyt.
2. Virtuaalitapahtuman luonne ei edistä teollisuuden ja suunnittelijoiden sattumanvaraista törmäytystä.
3. Tuotetori-idea ei voitu viedä käytäntöön. Näin opiskelijoiden ja teollisuuden törmäytys ei toteutunut suunnitellulla tavalla
4. Opiskelijoille suunnattu iltaan onnistui yli odotusten. Osallistuneet opiskelijat olivat erittäin aktiivisia ja ilta keräsikin runsaasti kiitosta opiskelijoilta. Tämä taas kannustaa Puutuoteteollisuutta järjestämään myös jatkossa opiskelijoille suunnattuja tapahtumia – tarve on ilmeinen.
5. Webinaarien videointi mahdollistaa aiheeseen tutustumisen myös jälkikäteen. Videoita on tarkoitus markkinoida syyskaudella 2022.
6. Webinaarien teemat olivat pandemiasta johdettuja ajankohtaisia teemoja, jotka alkuperäisessä suunnitelmassa eivät olisi tällä tavalla toteutuneet:

- toimistotyö, etätyö ja työympäristö
- keittiön toiminnallisuus ja keittiön funktio jatkossa
- ympäristövaikutukset sekä kiertotalous
- teollisen puurakentamisen kapasiteettikysymykset

Viestinnän toteutuminen ja tulosten kestävyys sekä hyödyntäminen

Hankkeeseen ostettiin palveluja Jaana Karellilta, joka laati suunnitelmat tapahtuman visuaalisesta ilmeestä ja tuotetorin konseptista. Alkuperäisenä tavoitteena oli myös hyödyntää SAFA:n, Ornamon sekä MARK:n viestintäkanavia. Toteutuksen muuttuessa näitä suunnitelmia ei voitu toteuttaa.

Tapahtumien viestintä toteutettiin sekä Puutuoteteollisuuden että Puuinfon toimesta uutiskirjein, tiedottein ja mainosin myös muissa webinaaritapahtumissa. Lisäksi webinaarit tallennettiin palveluntarjoajan alustalle ja jaetaan jatkossa Puuinfon Youtube-tilin kautta.

Viestinnällisesti hanke jäi osittain pandemian sekä Nato-kevään jalkoihin. Toisaalta webinaarit ovat edelleen nähtävissä ja hyödynnettävissä. Opiskelijarintamalla Puutuoteteollisuus sai osakseen erittäin positiivista huomiota.

Hankkeen teemat ovat varsin aikaa kestäviä. Ympäristövaikutusten ja kierrätyksen osalta teemat jatkossa jopa korostuvat. Puutuoteteollisuus onkin jatkokehittämässä laajempaa kierrätyshanketta. Kapasiteettikysymyksiin palataan syksyllä, jolloin Puutuoteteollisuus julkaisee ensimmäisen toimialaraporttinsa. Teollisen esivalmistuksen kysymyksiin palataan myös syyskuun alussa julkaistavassa tuotavuusloikka-raportissa. Webinaariteemoihin palataan myös Puupäivillä marraskuussa 2022.

Hankkeen taloudellinen toteutuminen

Hankkeen kustannuksissa tapahtui kustannuserien muutoksia pandemiatilanteesta johtuen. Esiintyjäkustannusten osuus laski, koska kansainvälisiä esiintyjä ei tuotettu Suomeen seminaarissa esiintymään. Samalla Puutuoteteollisuuden henkilöstökustannusten osuus nousi, sillä merkittävä osa webinaarituotannosta koordinoitiin ja suunniteltiin oman henkilöstön voimin.

Helsingissä 17.8.2022

Matti Mikkola

Liite:

Maksatushakemus - kustannuserittely

Tuntikirjanpito

Tilintarkastustoimiston raportti

